

**KONFERENCJA
EPISKOPATU
POLSKI**

POLISH BISHOPS'
CONFERENCE

—
CONFERENTIA
EPISCOPORUM
POLONIAE

Abp Stanisław Gądecki
Metropolita Poznański
Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

**SŁOWO
ABP. STANISŁAWA GĄDECKIEGO
PRZEWODNICZĄCEGO KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI
W ZWIĄZKU Z WYDARZENIAMI W NASZEJ OJCZYŹNIE**

Z wielkim niepokojem patrzę na ostatnie wydarzenia w naszej Ojczyźnie i w jej otoczeniu. Żyjemy dziś w bardzo trudnych okolicznościach. Wojna na Wschodzie, a na Zachodzie dążenie Unii Europejskiej do przekształcenia się w jedno państwo sprawiają, że narodowe pojednanie nabiera szczególnej wagi. Możemy sprostać tym wyzwaniom jedynie wówczas, gdy wspólna troska o losy Ojczyzny stanie się dla nas ważniejsza od wszystkiego, co nas dzieli.

W szczególności wymaga to powrotu do zapisanej w Konstytucji RP zasady demokratycznego państwa prawnego (art. 2). „Rządy, które przestrzegają zasad praworządności – mówił św. Jan Paweł II do przedstawicieli Komisji Europejskiej i Trybunału Praw Człowieka – akceptują w istocie ograniczenie swej władzy i strefy wpływów” (08.10.1988). Ponieważ ludzie mają skłonność do nadużywania władzy, w demokratycznym państwie prawnym konieczny jest podział władz i ich równoważenie się. Chodzi o to, aby jedna partia czy koalicja polityczna nie sprawowała pełni władzy w państwie – jak dzieje się w ustroju totalitarnym – lecz aby niektóre instytucje władzy znajdowały się w pieczy sił opozycyjnych lub były w ogóle niezależne od jakichkolwiek partii politycznych. Od strony formalnej oznacza to, że rządzący nie stoją ponad prawem, ale podlegają prawu. „Na tym właśnie polega zasada ‘państwa praworządnego’, w którym najwyższą władzę ma prawo, a nie samowola ludzi” (CA 44).

Apeluję, aby wszyscy, którym drogie są losy Ojczyzny, w poczuciu odpowiedzialności przed Bogiem oraz własnym sumieniem, otworzyli

KONFERENCJA
EPISKOPATU
POLSKI

POLISH BISHOPS'
CONFERENCE

—
CONFERENTIA
EPISCOPORUM
POLONIAE

Abp Stanisław Gądecki
Metropolita Poznański
Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

serca i umysły na pojednanie; aby szukali możliwości rozwiązania konfliktów targających naszym życiem politycznym przy stole negocjacji, bez odwoływania się do rozwiązań siłowych; aby przywrócono prawdziwy szacunek dla Konstytucji i opartych na niej przepisów prawa. „Rozum znaczy więcej niż siła” – *Plus ratio quam vis* – głosi motto naszego najstarszego Uniwersytetu.

Jako naród mamy piękną ponad tysiącletnią historię, której ważną kartą jest dziedzictwo Solidarności. „Solidarność – to znaczy: jeden i drugi (...). A więc nigdy: jeden przeciw drugiemu. (...) Nie może być walka silniejsza od solidarności” – mówił w Gdańsku św. Jan Paweł II (12.06.1987). Dzięki tak rozumianej solidarności potrafiliśmy zmienić bieg historii Europy. Ale w naszych dziejach mamy także bolesną kartę utraty niepodległości. Tego błędu nie wolno nam powtórzyć.

✠ Stanisław Gądecki
Arcybiskup Metropolita Poznański
Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

Warszawa, dnia 23 grudnia 2023 roku